

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOL. XXVIII. — LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), AUGUST 16, 1945

STEVILKA (NUMBER) 190

NA ZEMLJO SE JE VRNIL MIR!

MacArthur ukazal poraženi Japonski, da poslje v Manilo zastopnika za podpis pogojev predaje. V teku so priprave za odpust 7,000,000 mož iz oboroženih sil. Racija gasolina in nekaterih živil odpravljena

Po skoro šestih letih morije in klanja, kakršnega svet še ni videl v vsej zgodovini, se je v torek 14. avgusta ob 7. uri zvečer na zemljo zopet vrnil mir.

Na ogromnih bojnih frontah na Pacifiku in kontinentu Azije so se najmogočnejše sile uničenja, ki so bile zbrane kdaj poprej, ustavile ob razbitem in poraženem imperiju Japonske.

Konec strašne vojne, ki se je začela 1. septembra 1939, ko so Hitlerjeve tolpe vdrlje na Poljsko, je zavezniški svet pozdravil z nebrzanim veseljem, kakršnega svet ni bil še nikdar prej priča.

Težka mora, ki je tlačila narode, se je dvignila in svet je zopet začel svobodno dihati.

Toda z naznanim, da je vojna končana, so se začeli že kopiti problemi, katere prinaša mir.

"Naloga, pred katero se nahajamo, je največja, pred katero smo kedaj prej stali," je rekel predsednik Truman, ko je v torek ob 7. uri zvečer v Beli hiši naznani kapitulacijo Japonske in konec vojne. "Nujnost je ravno tako velika kot ona, pred katero smo se nahajali 7. decembra 1941."

Predsednikovo naznani je značilo začetek premirja, ki bo trajalo nekaj dni, dokler ne bo general Douglas MacArthur kot vrhovni zavezniški poveljnik sprejel formalne kapitulacije Japonske na temelju potsdamske deklaracije.

Medtem ko se v tej deklaraciji japonskemu ljudstvu zagotavlja priliko do dostojnega in svobodnega življenga, pa bo moralno prepričati delati pokoro za svoja dejanja. V splošnem so pogoji, ki bodo naloženi na rame Japoncem enaki onim, ki so jih morali sprejeti Nemci, razen da bodo imeli svojo lastno vlado s cesarjem, ki se bo nahajal pod strogo zavezniško kontrolo.

Odvzeta jim bodo vsa sredstva, s katerimi bi mogli še kdaj začeti vojno proti drugim narodom. Na prednjih bazah na Pacifiku čakajo sedaj zastopniki vojaške vlade, pripravljeni, da z okupacijskimi silami odrinejo na Japonsko in začno izvajati določbe kapitulacije.

OPA urad na delu za povratek dežele na mirovno podlago

WASHINGTON, 15. avgusta—Zvezna vlada je danes podvzela prve korake, da se dežela povrne iz vojne na mirovno podlago. OPA urad je preklical vse omejitve pri kupovanju gasolina, obenem pa ukinil racijo za konserviranje sadje in sočivje, kurivno olje in oljne peči.

Včeraj so Amerikanci prvič od 12. marca 1942 zopet lahko šli na gasolinske postaje in rekli prodajalcu: "Nalij mi ga do vrha."

Racija za meso, mast in gumijaste obroče ostane

PETAİN KRIV, TODA SMRTNA OBSODBA SE NAJBREŽE NE IZVRŠI

PARIZ, 15. avgusta—Maršal Henri Petain je bil danes od potote, sestoječe iz 24 oseb, spoznan krivim izdajstva in od sodnega stola obsojen na smrt. Poroča je bila v zasedanju sedem ur.

Predsednik sodišča je po izreku kazni izrazil upanje, da smrtna obsoda ne bo izvršena. Ali bo Petain pomilovan ali ne, bo moral odločiti general De Gaulle kot načelnik provizorične vlade.

Načelnik OPA urada Chester Bowles je rekel, da se bo racijo za nadaljnje potrebuščine odpravila čim preje mogoče, da pa za enkrat ne more reči, kdaj se bo to moglo storiti.

"Gotovo ste lahko, da bodo vse restrikcije pri kupovanju odpravljene," je rekel Bowles, "kadar hitro bomo videli, da so zadostne."

Gasolinska racija je bila preveč potrebovala ogromnih dobav, medtem ko se bodo potrebe mornarice za kurivno olje istotako jaka znižale.

NA OBISKU

Iz Milwaukee, Wis., je prisla obisk v Cleveland Mrs. Anna Markel, ki se nahaja za časa na obisku pri svoji sestri Mrs. Mary Hočevar, 1022 E. 64 St. Dobrodružila!

POSEBNA PLAČA ZA PRAZNIK ZMAGE

Glasom odredbe predsednika

Trumana bodo delavci, ki so de-

lali včeraj in so potrebeni v in-

dustriji danes, prejeli plačo kot

je določena za praznike.

Družinski spor povzročil smrt slov. dekleta

V torek zvečer je bila ustreljena na domu Mrs. Margaret Stopar, 18612 Neff Rd., 19 let starca Frances Eržen, ki se je tam nahajala z manjšo družbo, ki je praznovala konco vojne.

Usodni strel je nenamensko oddal Frank Stopar, star 50 let, ki je prišel na dom svoje 38-letne žene, ki ga je pred časom zapustila. Policija pravi, da sta zakonča že zadnja štiri leta živelova v večnem prepiru. Mrs. Stopar obratuje gostilno na 4164 E. 131 St.

Kakor pripovedujejo priče, je Stopar pri vstopu v hišo pri vratih v ozadju navzočim ukazal, da naj se ne ganejo. Žena, vedoč, da išče njo, je zbežala iz sobe. Miss Eržen je začela teči proti prednjem vratom, ko so jo podrli streli. Ko je bila prepeljana v bolnišnico, niso mogli zdravniki storiti drugega kot ugotoviti smrt. Ustreljeno dekle je bivalo na 1213 Addison Rd.

Navzoča sta bila Frank Grozde iz 1133 Addison Rd. in mornar Stanley Young iz 18614 Neff Rd., ki sta Stoparja zbilza na tla in ga držala, dokler ni dosegla policija, ki ga je odvedla v zapor. Tam je Stopar rekel, da je poskusil po strelenjanju izvršiti samomor, ampak da tega ni mogel storiti, ker je izstrelil vse krogle.

Pokojna mladenka, ki je postala žrtev strelenja, je bila rojena v Clevelandu in zapuščena mater Barbaro, dva brata, Edwarda in Stephen Antolina, in sestro Anno Šilc. Njen oče je umrl pred petimi leti.

Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 9. uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Frančiška na Superior Ave. in E. 71 St., od tam pa na Calvary pokopališče.

mund, po činu poročnik, pri letalcih v Coloradu, Joe na južnem Pacifiku, Louis pri mornarici na Pacifiku, Albin pri vojaški policiji v Texasu, Eddie v Nemčiji, John pri letalcih v Iowi. Mati je vdova.

Eveleth, Minn. — Družina Johanna Pugel ima osem sinov v vojni: George, Louis, Joe, Albin, Eddie, John, Edmund in Victor. George je pri infanteriji v Italiji, Eddie v Texasu, Joe v Italiji, Ed-

TRUMAN ODREDIL DVO-DNEVNI PRAZNIK V PROSLAVO ZMAGE

Včeraj in danes je praznik zmage, katerega obhajajo vse vladne ustanove, in z delom je ustavila tudi vsa industrija. V smislu odredbe predsednika Trumana so zaprte vse sodnije in dvodnevni praznik obhajajo tudi vse banke.

Včeraj so bile zaprte tudi vse trgovine, toda danes so delno odprte, da bodo imele gospodinje priliko kupiti živež in druge nujne potrebščine.

DRAFT ZA VSE MOŠKE NAD 26. LETOM KONČAN

WASHINGTON, 15. avg.—Armada, mornarica in marinški zbor so danes objavili demobilizacijske načrte, glasom katerih se ima v teku prihodnjih 12 ali 18 mesecev odpustiti iz oboroženih sil 7,500,000 mož.

Obenem je zvezna naborna komisija odredila, da se poslej ustavi klicanje v oborožene sile vseh moških, ki so spolnili 26. leto. Državni naborni odbori so tudi dobili naročilo, da kvote izpolnijo predvsem z mladeniči, ki so stari 18 let.

Medtem ko je pointni sistem, glasom katerega se bo odpuščala moške iz armade, ostal za enkrat nespremenjen, to je za odpust se bo potrebovalo 85 poin-tov, pa je mornarica naznana sistem službenih pointov, na podlagi katerega se bo v teku prihodnjega leta in pol vrnilo v civilno življeno od enega in pol do dva milijona in pol mož.

Armada pa je naznana, da bodo poslej vsi moški, ki so spolnili 38. leto, lahko prosili za odpust v teku 90 dni. Do sedaj so mogli prositi za odpust le moški, ki so spolnili 40. leto.

Atomska bomba in Rusi prisilili Japonce na kolena

Japonski cesar Hirohito je v radijskem govoru na narod v torek priznal, da je bila Japonska prisiljena sprejeti potsdamsko deklaracijo in prenehati z vojno radi atomske bombe in ker je Sovjetska unija stopila v vojno proti mikadovim silam.

To je bilo prvič, da je japonski cesar imel govor potom radijalu in da je svoje besede naslovil direktno na narod. Japonti namesto smatrajo cesarja za "boga," oziroma "sina sonca."

Toda cesar ni nikjer v govoru razložil, kaj pomeni sprejem potsdamske deklaracije, in vtič njegovih besed je ta, da je Japonska stopila iz vojne edino, ker želi preprečiti "uničenje človeške civilizacije." Hirohito je tudi vztrajal na bajki, da se je Japonska borila v silobranu, ker je bila izzvana in je morala braniti interes vseh ljudstev vzhodne Azije.

Kako trpko je poraz zadel japonški militariste, je razvidno iz poročil, da je japonski vojni minister Korejčika Anami izvršil "harakiri." Premier Kantaro Suzuki pa je izjavil:

"Ta dan je postal dan, katerega japonski narod ne bo nikdar, nikdar pozabil."

JESENSKA OPERNA SEZONA

San Carlo opera družba bo gostovala v mestni dvorani v Clevelandu od 10. do 14. oktobra. V tem času bo podan sedem krasnih opernih del. Vspored vključuje sledeće opere: "La Traviata" v sredo večer, 10. oktobra; "Carmen" v četrtek; "Cavalleria Rusticana" in "I Pagliacci" v petek večer; "Madame Butterfly" v soboto popoldne in "Il Trovatore" v soboto večer; "Faust" v nedeljo popoldne in "Aida" v nedeljo večer.

Cena vstopnic bo nižja kot pa je bila lansko jesen, ker se bodo opere vrstile v mestni glasbeni dvorani in ne v auditoriju. Vstopnice so od \$1 do \$3 poleg 20% federalnega davka.

čela admiralja Halseyja, ki pa ne pove, ali se je to storilo s topovi na krovu bojnih ladij, ali pa so jih sestrelila ameriška letala,

Topovi na Pacifiku obmolknili; MacArthur dal povelje Japoncem

MANILA, 15. avgusta—Gen. Douglas MacArthur, ki je bil sporazumno z ostalimi zavezniškimi silami imenovan vrhovnim poveljnikom okupacijskih sil na Japonskem, je danes ukazal Japonski, da pošlje zastopnika v Manilo, da se uredi za izvršitev pogojev kapitulacije.

Zavezniški vrhovni poveljnik je tudi dal Japonski povelje, da nemudoma odredi, da japonske oborožene sile takoj prenehajo s sovražnostmi.

OB 4:06 zjutraj po clevelandskem času je japonska Domei agencija naznala, da bo cesar Hirohito vsak čas izdal povelje za končanje sovražnosti.

MacArthur je ukazal Japoncem, da pošlje svojega zastopnika v belem neboroženem letalu, na čigar ogradi morata biti naslikana dva zeleni kriza. Dalje je ukazal, s katerega zrakoplovskega polja se mora doleti letalo dvigniti in da se ga mora obvestiti, predno letalo odleti proti svojemu cilju. Japonsko letalo mora rabiti besedo "Bataan" kot identifikacijski signal.

Ameriški poveljniki odredili največjo opreznost

GUAM, 15. avgusta.—Medtem ko so ameriški poveljniki na Pacifiku dali povelje, da topovi utihejo, pa so obenem odredili največjo opreznost v teh prihodnjih korakih, z namenom, da preprečijo vsako nadaljnjo zahrbnost od strani Japoncev.

Almiral Halsey je po radiju posvaril vse ameriške morske sile na Pacifiku, da ostanejo budno na straži, dokler ne bo japonska predaja dejansko izvršena.

V bližini ameriškega tretjega brodovja se je štiri ure po naznani kapitulaciji v Tokiju pojaviilo pet japonskih letal. Bilo ni jasno, ali so letala priletela z namenom, da Amerikance napadejo ali da jih pozdravijo.

Vseh pet letal je bilo zbitnih v morje, kar je razvidno iz poročila admiralja Halseyja, ki pa ne pove, ali se je to storilo s topovi na krovu bojnih ladij, ali pa so jih sestrelila ameriška letala,

Nov grob

THERESA A. GLIHA

Po štiri-mesečni bolezni je danes zjutraj umrla Theresa A. Gliha, starca 33 let. Rojena je bila v Clevelandu ter je bila uposlena nad 15 let pri Richman Bros. Co. Radi svoje aktivnosti pri kegljanju je bila splošno poznana ter se je udeleževala raznih kegljaških tekem KSKJ lige in kegljala je tudi z Richman skupino. Bila je članica društva sv. Ane št. 150 KSKJ, društva "Mir" št. 10 SDZ in Marijine družbe fare sv. Lovrenca. Tukaj zapušča žaluoča mater Frances, rojena Jerič, brata Antonia, dve sestri: redovnico Mary Anthony O. P. in Frances, polbrat Laddie Turk, nečakinjo Mary Ann in dva nečaka Anthony in Ronald ter več drugih sorodnikov. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 8:30 uri zjutraj iz hiše žalosti, 911 Union Ave. v cerkev sv. Lovrenca ob 9. uri pod vodstvom Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda ter nato na Calvary pokopališče.

POROKA

Poročila sta se danes zjutraj v cerkvi sv. Vida Miss Molly Hočevar, hčerka Mrs. Mary Hočevar, 1022 E. 64 St., in Mr. Robert Blatnik, sin Mrs. Blatnik, St. Clair Ave. Novoporočencema čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonskem življenu!

čela admiralja Halseyja, ki pa ne pove, ali se je to storilo s topovi na krovu bojnih ladij, ali pa so jih sestrelila ameriška letala,

Slovenski ameriški narodni svet

3935 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.

Na zadnji (prvi) konvenciji SANS, ki se je vrnila 2. in 3. sept. 1944 v Clevelandu, so bili izvoljeni sledeči uradniki, gl. odborniki in člani širšega odbora:

CASTNI CLANI:

Castni predsednik: LOUIS ADAMIC, Milford, N. J.
Castna podpredsednica: MARIE PRISLAND, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis.

Castni član: DR. F. J. Kern, 623 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

CLANI EKSEKUTIVE:

Predsednik: ETBIN KRISTAN, 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.
1. podpredsednik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland 3, O.
2. podpredsednik: FRED A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

Tajnik: MIRKO G. KUHEL, 3935 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
Blažnjik: VINCENT CAINCAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

Zapisnikar: JACOB ZUPAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

Clan: LEO JUBJOVEC, 1840 W. 22nd Pl., Chicago 8, Ill.

ANTON KRAPENCI, 1636 W. 21st Pl., Chicago 8, Ill.

LEOPOL KUSHLAN, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

ALBINA NOVAK, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

FRANK ZAITZ, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

NADZORNI ODBOR:

LOUIS ZELEZNICKAR, predsednik, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

JOSIE ZAKRAJEK, 7603 Cornelius Ave., Cleveland 3, Ohio.

JOSEPH ZAVERNIK, 309 Tenafly Rd., Englewood, N. J.

SIRSI ODBOR:

ANTON DEBEVEC, 1930 So. 15th St., Sheboygan, Wis.

JOSEPH F. DURN, 15605 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.

JOSEPHINE ERJAVEC, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

TERESA GERZEL, 334 Erie Ave., W. Aliquippa, Pa.

ANTON HORNZEN, Route No. 4, Princeton, Ill.

ANTHONY JERSIN, 4676 Washington St., Denver, Colo.

REV. MATH KEBE, 223-57th St., Pittsburgh 1, Pa.

FRANK KLINE, 604-3rd St., N. W., Chisholm, Minn.

HELENA KUSAR, 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.

KATHERINE KRAINZ, 17833 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.

JOHN KVARTICH, 411 Station St., Bridgeville, Pa.

JOHN POLLACK, 24465 Lakeland Blvd., Noble, Ohio.

LUDVIK MUTZ, 364 Menahan St., Brooklyn, N. Y.

ANTOINETTE SIMCICH, 1091 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio.

TERESA SPECK, 4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.

VALENTINE STROJ, 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.

JOHN M. STONICH, 1634 Cedar St., Pueblo, Colo.

ANDREW VIDRICH, 706 Forest Ave., Johnstown, Pa.

ANTON ZBASNICK, A. F. U. Bldg., Ely, Minn.

JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill.

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)
"Tako dober si, Harro, in zelo prečna sem. Zimerom dobim to, kar hočem, pravijo vsi . . ." Še enkrat se nasmehne. "Teta Helena pravi, da sem punčka iz porcelana. Seveda, tako punčka je hitro razbijte, zlasti če je že se moč počena, in je treba ravati z njo dosti previdnejše. In vse je treba storiti njej na ljudi, kakor pravi teta Ulrika. O, moja ljuba, dobra teta Uli! Pusti, da jo mučim, in še veseli se

Harro je pogledal svojo staro, ardo tetu. Da, ali je to še ona, kar drži roko njegove žene ob avojenici licu? Rdečica ji žari na obrazu in vsa jeklena trdost je vrgnila iz njenih oči. Ista teta Ulrika, ki je danes streljana vanj, tako ostre puščice! In kako zveni glas, njen nizki glas, odok prihaja do temno mehki glas-

"Otrok, kdor ti sme služiti, mora biti vesel, in kaj bo huda, starata teta počela, ko bo ozdravila in je ne bo več potrebovala? V kakšnem kotu bo cepe-

"O, tega pa ne bo delala, te-

"Ali ni sem bil dovolj hvaležen, ko se je tehnica nagnila in so mi govorili o življenju? Ali ni sem bil pripravljen dati vsega,

"Da, Harro, s teboj čaka Roza še hud boj. Nikari si ne domišljuj, da ona ne ve, kaj počneš."

"Harro, morala sem to storiti, ker je zahteval gospod dvorni svetnik. Takšna kakor danes, še ni bila nikoli. In potem sem se bala zaradi tebe, in tega, kar bo morala Roza s teboj prestati.

"Saj sam ne veš, kakšen si, Harro! Niti v rokah je ne moreš mirno držati, čeprav moraš vedeti, kako srečna je zaradi tega in kako hvaležna ti je. Ne, ti moraš iti stran in naju pustiti sami."

"Nisem se še naučil, kako se mirno stoji poleg in gleda. Ti to že знаš. — Teta Uli," je zastopal,

"če bi bila vsaj tako dobra, da bi me pustila samega. Ničesar drugega ne zahtevam. Toda ti sama ne veš, kako sem ranjen, pa me še zbadas."

"Da, tudi meni bi bilo ljubše, če bi lahko sedela poleg Roze in jo poslušala, ko bo šepetal o nebeskih vrtovih in Martovi materi, kakor pa da moram biti zraven tebe. Toda ne morem drugače. Roza mi je to naročila."

"Tolažiti bi me moral, teta Ulrika, in to tudi delaš, ali ne? Na svoj način. Morda pa svojega tolaženja ne opravlja prav tako, kakor je mislila Roza . . ."

"Tolaženje? Da bi te tolažila?" je vzkliknila teta Ulrika s svojim najglobljim glasom. "Kakor bi bila za to kakšna tolažba!

"Nobene ne poznam. Če jo moraš izgubiti, te še bog in nebesih ne more potolažiti. Ne, tega ne razumem. Prebiti moraš to. Vseh sedem bolečin. Da bi si zastiral oči z meglo, ni vredno. Reka in

"Indiana might not be expected to add mineral assets to the Government resources that will stand behind the War Bonds we buy yet that state produces \$107,000,000 worth of coal, clay products, lime, peat and petroleum each year. Vast supplies of rock wool to insulate buildings will be made from the marlstones still imbedded under the limestone in Lawrence county. Thousands of employees probably will be added by these industries when the war ends and output will soar to assure income to Indiana and the Nation whose shareholders are the buyers of War Bonds. U. S. Treasury Department

"Indiana's MINERALS

"Indiana might not be expected to add mineral assets to the Government resources that will stand behind the War Bonds we buy yet that state produces \$107,000,000 worth of coal, clay products, lime, peat and petroleum each year. Vast supplies of rock wool to insulate buildings will be made from the marlstones still imbedded under the limestone in Lawrence county. Thousands of employees probably will be added by these industries when the war ends and output will soar to assure income to Indiana and the Nation whose shareholders are the buyers of War Bonds. U. S. Treasury Department

"Indiana's MINERALS

"Indiana might not be expected to add mineral assets to the Government resources that will stand behind the War Bonds we buy yet that state produces \$107,000,000 worth of coal, clay products, lime, peat and petroleum each year. Vast supplies of rock wool to insulate buildings will be made from the marlstones still imbedded under the limestone in Lawrence county. Thousands of employees probably will be added by these industries when the war ends and output will soar to assure income to Indiana and the Nation whose shareholders are the buyers of War Bonds. U. S. Treasury Department

"Indiana's MINERALS

"Indiana might not be expected to add mineral assets to the Government resources that will stand behind the War Bonds we buy yet that state produces \$107,000,000 worth of coal, clay products, lime, peat and petroleum each year. Vast supplies of rock wool to insulate buildings will be made from the marlstones still imbedded under the limestone in Lawrence county. Thousands of employees probably will be added by these industries when the war ends and output will soar to assure income to Indiana and the Nation whose shareholders are the buyers of War Bonds. U. S. Treasury Department

"Indiana's MINERALS

"Indiana might not be expected to add mineral assets to the Government resources that will stand behind the War Bonds we buy yet that state produces \$107,000,000 worth of coal, clay products, lime, peat and petroleum each year. Vast supplies of rock wool to insulate buildings will be made from the marlstones still imbedded under the limestone in Lawrence county. Thousands of employees probably will be added by these industries when the war ends and output will soar to assure income to Indiana and the Nation whose shareholders are the buyers of War Bonds. U. S. Treasury Department

"Indiana's MINERALS

"Indiana might not be expected to add mineral assets to the Government resources that will stand behind the War Bonds we buy yet that state produces \$107,000,000 worth of coal, clay products, lime, peat and petroleum each year. Vast supplies of rock wool to insulate buildings will be made from the marlstones still imbedded under the limestone in Lawrence county. Thousands of employees probably will be added by these industries when the war ends and output will soar to assure income to Indiana and the Nation whose shareholders are the buyers of War Bonds. U. S. Treasury Department

"Indiana's MINERALS

"Indiana might not be expected to add mineral assets to the Government resources that will stand behind the War Bonds we buy yet that state produces \$107,000,000 worth of coal, clay products, lime, peat and petroleum each year. Vast supplies of rock wool to insulate buildings will be made from the marlstones still imbedded under the limestone in Lawrence county. Thousands of employees probably will be added by these industries when the war ends and output will soar to assure income to Indiana and the Nation whose shareholders are the buyers of War Bonds. U. S. Treasury Department

ENAKOPRAVNOST

In druge misli ga potegnejo s most. Poznam to. Toda jaz mislim na Rožo. Kako ji bomo pomagali čez most. Od same ljudi smo bili vsi okratni. Niti gospoda grajskega župnika, ki si ga je želela, ji nismo poklicali. Pustili smo, da je zdravnik go spodoval nad nami. Seveda, dokler si ti takšen kakor zdaj, je res najbolje, če si čim dalje od Rože . . ."

"Se nekaj žel imas, teta Ulrika. Hitro me zvodi še z njimi. Misliš sem že, da me boš začela tolažiti."

"Harro, kaj delam s teboj in pred teboj. Pobegniti ti ne morem več. Če bi bil še prost, če bi ti mogel še tako kljubovati kakor nekoč. Toda zdobil si me . . . ne branim se več pred teboj in pustiti moram, da teče voja grena voda čez mene, kakor na moje lilije tam zunaj. Če bi bil še prost, bi napravil konec z vsem. In konec s seboj. Kako lahko bi prišla potem ona tja v svoje nebeske vrtove. Njen poslednji dih bi lahko pil z njenih ustnic, in ona bi mi zaupala. In moje roke se ne bi tresle . . ."

Otroka bi prepustil očetu. Skupaj bi spala. Toda misel na vse to si mi raztrgal. Kakor junj, s katero sem hotel sam pred seboj zakriti svojo luč. Moja duša leži pred želesnimi vrati, in tvoja bližina, tvoja strašna bližina jo zadržuje, da ne more odvreči svojega oblačila iz mesa in kosti. Gledati bom moral, kako me bo zapuščala. Zraven nje bom moral stati. Pri božji volji ne vprašuj, zakaj."

Tih koraki so prišli od vrat. Ni dvignil glave. Kakor ubit je oblačil in pritiskal svoje pesti pred obraz. Luč je zagorela. Stara dama bi bila skoraj padla čez njo.

"Harro, je rekla, "otroku sem le moral vysiliti morfij. Preveč je bol zate. Zdaj pa spi, — ali pa vsaj mirno leži."

Sedla je trdo zraven njega na nizko zofo. "Poiskala sem Babetto, da sedi pri otroku, in obljubila sem ji, da jo pride pogledat, drugače Rožamarija tistega ne bi bila vuela. Vstanj, Harro! Tudi to moraš prebolebiti."

"Ne morem. Takole prestajam še najlažje. Kakor popadljiv pes sem danes. To je najbrž tudi božja volja." In divje se je posmejal.

"Da, odkod naj vzameš moč, hočes vprašati. Tu bi ti lahko marsikaj povедala. Harro, toda ne boš me maral poslušati. Tvoja stara thornevinska trma ti ne bo dosti pomagala. Pomaga ti pa Roža sama. Jutri se bo prestrašila, če se bo spomnila, kaj

"Molčal je. Potem je reklo: "Zakaj si mi ukradla ves ta čas?"

"Harro, morala sem to storiti, ker je zahteval gospod dvorni svetnik. Takšna kakor danes, še ni bila nikoli. In potem sem se bala zaradi tebe, in tega, kar bo morala Roža s teboj prestati.

"Saj sam ne veš, kakšen si, Harro! Niti v rokah je ne moreš mirno držati, čeprav moraš vedeti, kako srečna je zaradi tega in kako hvaležna ti je. Ne, ti moraš iti stran in naju pustiti sami."

"Nisem se še naučil, kako se mirno stoji poleg in gleda. Ti to že знаš. — Teta Uli," je zastopal,

"če bi bila vsaj tako dobra, da bi me pustila samega. Ničesar drugega ne zahtevam. Toda ti sama ne veš, kako sem ranjen, pa me še zbadas."

"Da, tudi meni bi bilo ljubše, če bi lahko sedela poleg Roze in jo poslušala, ko bo šepetal o nebeskih vrtovih in Martovi materi, kakor pa da moram biti zraven tebe. Toda ne morem drugače. Roža mi je to naročila."

"Tolažiti bi me moral, teta Ulrika, in to tudi delaš, ali ne? Na svoj način. Morda pa svojega tolaženja ne opravlja prav tako, kakor je mislila Roža . . ."

"Tolaženje? Da bi te tolažila?" je vzkliknila teta Ulrika s svojim najglobljim glasom. "Kakor bi bila za to kakšna tolažba!

"Nobene ne poznam. Če jo moraš izgubiti, te še bog in nebesih ne more potolažiti. Ne, tega ne razumem. Prebiti moraš to. Vseh sedem bolečin. Da bi si zastiral oči z meglo, ni vredno. Reka in

vse je danes rekla . . . Če boš mogel sam uvideti, kako zelo je njenje srce prikovano k tvoemu —"

"Če bom uvidel!" je vzkliknil. "Ali mi moraš ti razlagati, kakšna je ona?"

"Da, potrebno se mi zdi, kajti vselej te čuti, na kakšenkolik način že . . . Zato sem ji pravkar morala dati morfij. Če boš tole premislil, Harro, ne boš več tak divjak, kakor si zdaj. Stisni zobe in pripravi ji kolikor mogoč dosti prijetnih ur. — Harro, sedem sreč ūčival. Zato zdaj ne smej besneti tako, kakor še ne bi bila nikoli zadela živega človeka takšna nesreča. Mnogi ljudje morajo trpeti po svoji krividi. S svojo krvido morajo gledati v grob. Ti si dal svoji Roži samo veliko srečo. Vse njenje sreč je je polno."

"Jokaj, jokaj, ubogi moj fant, izjokaj se zdaj! Dobro ti bo delo. Ona sama je rek

Pomladni sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Priredil I. H.

(Nadaljevanje)

Ako je vse to resnica, kakor sem tedaj svojo ljubljeno Marijo žalil, — pravi Wolf tisto. Odpre pismo in ga naglo prebere. Nato se zasmeje, rekoč: — Tukaj, Stranski, berite, da veste, kako slab človek sem!

S tem izroči pismo Stranskemu. Ker je bilo pismo pomočno s solzami, ga je bilo težko brati. Wolf sklene glavo in začušeno ihtenje stresa njegovo telo. Stranski prebere pismo, nato pa žalostno pogleda svojega prijatelja.

Roko položi na njegovo ramo in reče:

— Revež; vsakemu človeku gre v življenju nekaj narobe. Skušajte vse to premagati in ne vzemite cele zadeve preveč tračigano. Zdaj pa moram iti, mogoče pridome pozneje zopet.

Stranski odide, ker je vedel, da je za njegovega prijatelja najboljše, ako je nekaj časa sam.

— Revež, — govori pri odhodu sam s seboj, — kako se mi smili. Tedaj tudi še to! Skoro sem si tudi misil. In to dekle, kako bo to prenesla? Vrag vedi, zakaj jo imam tudi jaz takoj.

Wolf je komaj slišal, da je Stranski odšel. Se vedno je ležal na divanu. Končno vstane. Zopet vzame pismo, ki ga je prijatelj položil na mizo, in ga še enkrat prebere.

Uboga revica, — govori Wolf, — ali mi moreš oprostiti? Kako sem mogel nad teboj le en trenutek dvomiti? Ta lepi obraz ne more lagati! Stranski ima prav! Samo, da bi še enkrat mogel govoriti s teboj!

Maria mu je pisala v lepi, da si malo nagli pisavi: Moj ljubi Wolf!

Ali Te smem še tako imenovati? Samo sedaj mi še to dovoli in poslušaj mojo opravičbo,

Kako so me Tvoje vrstice zabolale! Komaj sem mogla verjeti, da si mi Ti pisal tako trde besede. Kaj sem Ti storila, da mi tako prideš nasproti? Saj veš, kako nepopisno Te ljubim!

Zavreči me hočeš, kot kako igrača, na kateri si zadovoljil svoje poželjenje. Jaz sem bila Tvoja ljubica, gospodična Ulrihova pa bo Tvoja soproga! Da, vem, da si ž njo zaročen, dasravno si mi tolkokrat rekel, da je ne moreš ljubiti in trpeti!

Wolf, ničesar Ti ne maram očitati. Saj si vedel, kaj delaš. Rekla sem Ti tudi večkrat, da iz nju obeh ne bo nič — jaz nisem primerena za Tebe, blestečega častnika. Toda bi mi bil vsaj poprej povedal, da je med nama vse končano.

Ni Ti bilo treba presenetiti me z onim krutim dejstvom in mi še očitati nezvestobo. To očitanje mi je razparalo srce.

Vem, da se Ti je moja nazočnost na pokopalischu zdela nad vse čudna, ko sem Ti odpisala, da ne morem priti, toda razmere so me prisile do te tajnosti, ker nisem imela moči, da bi povedala resnico. Toda Tvoje zaupanje v mene bi moral biti saj tako veliko, da me ne bi obsdil, ne da bi me bil vprašal.

Zato poslušaj, Wolf! S Teboj sem govorila o svoji družini, zamolčala pa sem Ti, da imam še enega brata, ki pa je zašel na slaba pota in ki je bil celo v ječi.

Pred nekaj dnevi sem prejela od njega pismo, ki je bilo prvo po dolgem času in v katerem mi sporoča, da me mora na vsak način obiskati. Kaj sem mogla storiti? Pričakovala nisem nič dobrega. V stanovanju ga nisem mogla sprejeti — saj mi ne bi

sli. Wolf pa je bil zelo tih. Včasih se je silil, da se je nekoliko nasmejal.

Prišel je čas, da je šel k nevesti. K večerji je bilo povabljenih več gostov. Moral je biti točen. Pri prijatelju se oprosti, ogrne svojo vojaško suknjo in odide s Stranskim.

Še pozno v tiki noči, ko je prišel domov, je pisal Mariji. Saj zadnji pozdrav naj bi še dobla od njega.

Pisal je:

Ljuba moja!

Navzlic Twoji prošnji Ti vendar pišem — zadnjikrat, moja ljuba, O, Marija, zakaj se je moral to pripetiti najini ljubezni? Gotovo sva bila presrečna med seboj, da bi to moglo ostati za vedno. Odpusti mi, draga moje srce, da sem mogel dvomiti o Twoji nedolžnosti. Toda onega dne sem bil vsled drugih razmer čisto iz uma, skoraj sem izgubil pamet — zdaj pa komaj razumevam, ko sem se nekoliko pomiril.

Naj Ti nekaj priznam — ne Tvoja namišljena nezvestoba, ne, ljuba moja, ni me gnala v roke gospice Ulrihove, — ne, grenka usoda me je dovedla do tega: da, bi rešil čast svojega imena, mi je preostajala samo ta pot, nobene druge ni bilo!

Imam pa eno prošnjo — po vej mi, kaj misliš napraviti; ali nameravaš ostati, ali iti drugam, da Ti morem slediti s svojimi mislimi. Ali se ne bi mogla še enkrat videti in pogovoriti? Gotovo me boš s to naklonjenostjo razveselila. Piši mi teďaj!

Zdravstvuj, moja sladka Maria! Nikdar Te ne bom pozabil!

Še en zadnji iskren pozdrav od Tvojega

Wolfa.

Cež dva dni je prejel Marijin odgovor. Pisala mu je:

Zakaj bi se oba tako po nepotrebem mučila Wolf, in si težila srce? Ne morebiti, da bi se še enkrat videela. Nikar ne sili v to. Vse sem Ti odpustila in Te samo prosim, da ne pojveduješ za menoj. V nekaj tednih odpotujem od tukaj — kam, še sama ne vem dobro. Pozabi me, Wolf, in bodi kar najbolj srečen v svojem zakonu!

Marija.

Mislil si je, da mu ne bo izpolnila prošnje in vendar ni mogel zamoriti v svoji notranjosti tihega upanja — mogoče, da bo! Zdaj ni bilo nič in udano položi pismo k drugim. Tudi na ulici je ni več videl; najbrže si je izbrala drugo pot. Najbrže se je namenoma izogibala, da bi se srečala in videla.

Največ prostega časa je seveda porabil pri nevesti, kajti moral je. Dosegel je, da bo jeseni poroka. Presegalo je njege moči, da bi vsak dan bil skupaj z dekletom, ki ga ni ljubil; v zakonu je vse drugače.

Pogovoriti, da, toda ne iti ven, kajti imam svoje obveznosti do neveste. — Brali ste Marijino pismo. Kaj pravite k temu? — vpraša Wolf.

Stranski mu položi roko na ramo in pravi:

— Kaj rečem na to? Da je tudi on še vedno človek — če ima kdo dekleta rad — šment, se mora vse odpustiti. V splošnem pa mora biti njen brat zelo luhkomišlen. Dekletu je pobral težko prisluženi denar, ki ga bo najbrže zapravil v veseli družbi. Napravil je sicer dober vtis. Rekel mi je, da je bil tukaj, ko je slišal, da sem tudi jaz od tu. Rekel mi je, naj pozdravim njeovo lepo sestro in mi je dal njen naslov. Prosil me je, naj bi skrbel za to, da ji ne bo vedno treba delati pri klobukih, ko ima vendar vsed svoje velike lepote vendar drugačne priložnosti; tudi ji potem ne bi bilo več treba tako revno živeti. Mogel bi vam še več povedati. Škoda, da je tako brezbržen, drugače pa je zelo nadarjen. Meni se smili Marija.

Stranski mu govoril o vseh možnih stvareh, samo da bi Wolfa odvrnil od njegovih mi-

Tedaj bo lahko živel po svoje in ona se mu bo morala ukloniti.

Kolikokrat ga je Gabrijela mučila s svojo ljubosumnostjo, ako je ni dovolj poljubil, ali pa če ni bil dovolj ljubezni. Gospica pl. Lassen je bila vedno navzoča pri njegovem obisku, toda Gabrijela je dala vedno dovolj povodov, da se je odstranila vsaj za nekaj minut. Tedaj pa ga je obsipala z vso svojo divjo, strastno ljubeznjivostjo, ki mu je bila tako zoperna.

(Dalje prihodnjič)

The Florence Dress Shoppe

Popolna zalogal vsakovrstnih oblek za ženske in dekleta.

Vse mere
644 EAST 185th ST.

Izvršujem vsa stavbena dela, ki so potrebna pri hišah.

Predelujem hiše in trgovine.

Brezplačen proračun
JOHN ROTAR
Building Contractor
1494 E. 22nd St. KE. 4323
Euclid, Ohio

NE ČAKAJTE!

Sedaj je čas, da si izberete

fin FUR COAT

ali

STERLING suknjo

Iz volnenega blaga, direktno iz tovarne, katere dobiti pri meni vedno po najnižji cenah v Clevelandu.

SUKNJE IZ BLAGA, katere se prodajo

od \$35.00 do \$79.00

so pri meni samo

\$29.00 do \$79.00

in če kupite FUR COAT pri meni, si boste prihranili od

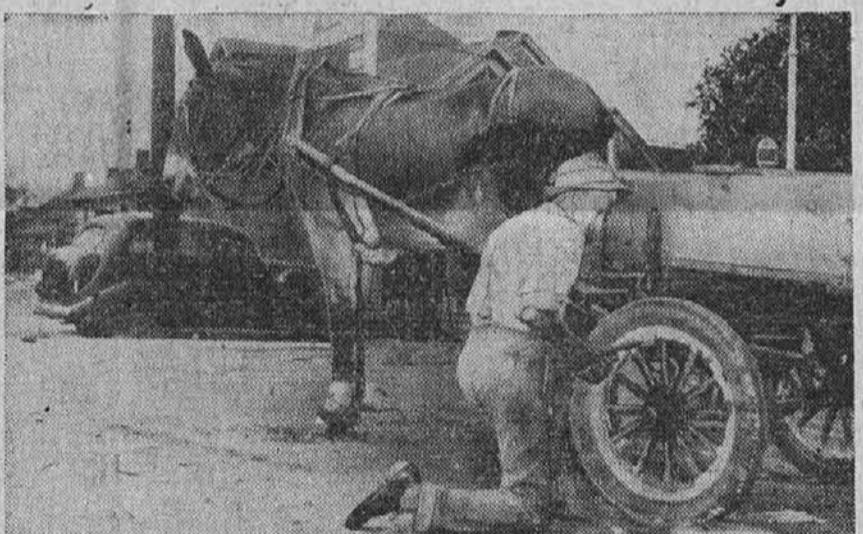
\$25.00 do \$150.00 ali več

odvisno je kakšne cene Fur Coat si izberete.

Samo me poklicite, da se dogovorimo kdaj da prideš po vas in vas peljemo v tovarno, kjer si boste lahko izbrali kar želite. Vam se praporocam

Benno B. Leustig
1034 Addison Rd. EN 3426

If It Isn't One Thing It's Another

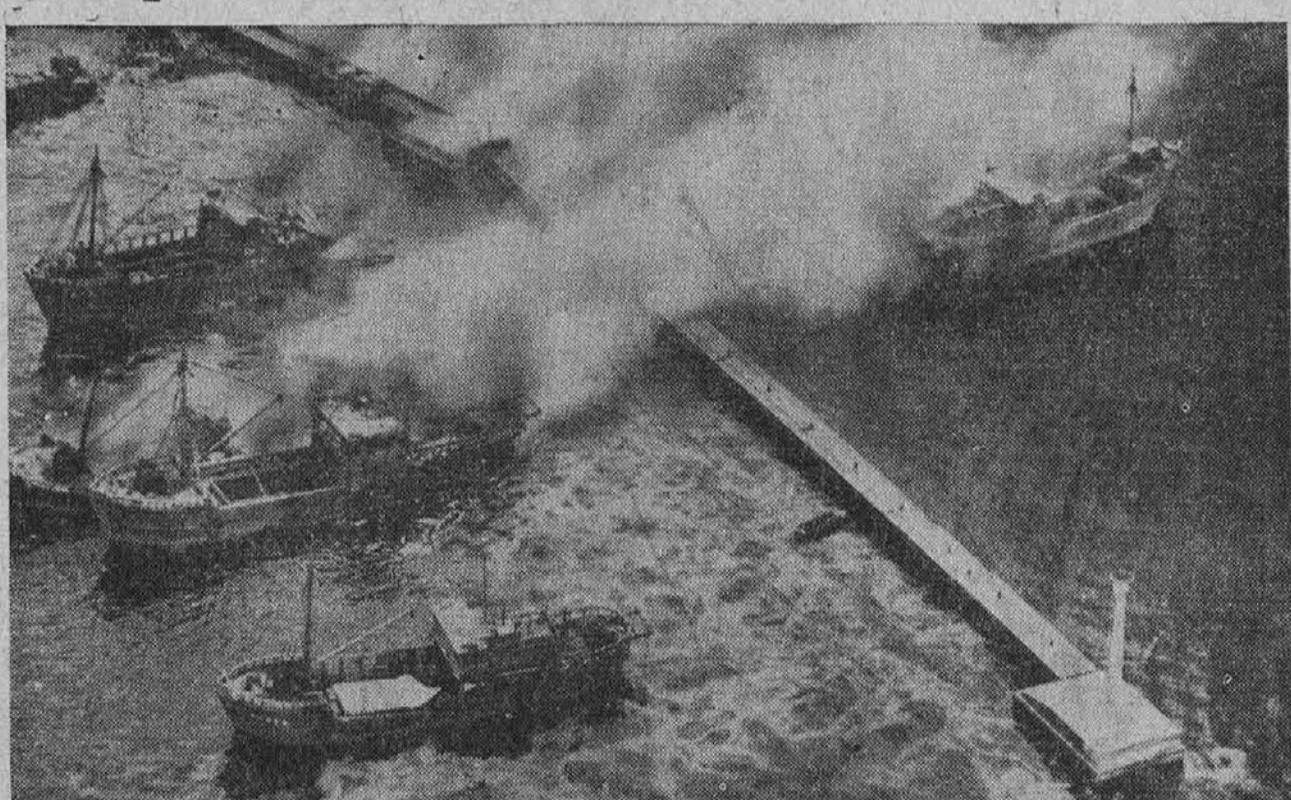
Robert Lee of Atlanta thought he had solved his transportation problem by dismantling the family flyver and using the wheels on a mule-drawn wagon. But using hay instead of gas wasn't enough. Tires still wear out and give trouble. Here is improviser Lee replacing a wheel after he had fixed a flat. The mule says nothing—just looks wise.

SKEBE & ULLE
PLUMBING AND HEATING COMPANY
15601 WATERLOO RD. KENMORE 7248

Nanovo položimo vodne cevi in sčistimo odvodne kanale. Dajte vaše naprave za gretje na paro in vročo vodo sedaj pregledati! — Mi prodajamo plumberski in grelni material ter istega tudi inštalacij.

NOČNI KLICI:
MIKE SKEBE—KE 4614 AL ULLE—IV 1788

Jap 'Ersatz' Merchant Fleet Takes a Beating

The harbor at Hachinohe, in the Jap home island of Honshu, is no safe harbor for these "ersatz" wooden luggers of the dwindling Jap merchant fleet. Hastily and crudely built to replace better ships sunk by the Americans, these ugly ducklings of the sea soon join their better predecessors at the bottom of the sea urged on their way by guns and bombs of carrier-based aircraft of the mighty U. S. Third fleet.

Mali oglasi

Proda se poceni

fornez v dobrem stanju. Poizvize se na 21012 Nauman Ave., ali poklicite KE 7046.

C VETLICE
za vse slučaje—svatve, pogrebe, itd.
Imamo tudi grmčevje in cvetje v
lončih ter flance.

Abby's Flower & Gift Shop

630 EAST 140th STREET

čez dan: PO. 0737—zv.: LI. 0633

**EKSPERTNA POPRAVILA
NA PRALNIH STROJIH**

6902 ST. CLAIR AVE.

EN 4808

Odprto od 11. zj. do 11.30 zv.

Dajte vaš fornez
sčistiti sedaj. Boljša postrežba in boljše delo. Fornez in dimnik
sčiščen po "vacuum."

\$4 do \$6

National Heating Co.
Postrežba širok mesta
FAirmount 6516

**KADAR POTREBUJETE
ZAVAROVALNINO**

proti ognju, viharju, za avtomobile, šipe itd., se lahko in zanesljivo obrnete na

L. Petrich
19001 Kildeer Ave.—IV. 1874

**DAILY CRUISES TO
Cedar Point**
Al Berardi's Music
s.s. Theodore Roosevelt
OIL BURNING LINER
LV. 9:00 A.M. ROUND \$2.30
RT. 7:45 P.M. TAX INC.
SUN. & HOL. \$3.00
Buy tickets at Pier or in advance at
Burt's Inc., 1101 Euclid Avenue

Pridite in oglejte si
našo zalogal novih spomladanskih
zastorov in "draperies."
**PARKWOOD
HOME FURNISHINGS**
7110 St. Clair Ave.
Odprto ob večernih

Weatherseal
KOMBINACIJSKA ZIMSKA OKNA IN
MREŽE
poklicite

CHARLES NORDER
MU 2292 ali RA 0221

Piletina vdova
oddala v najem privatno spalnico z hišnimi privilegijami, dekletu ali starejši ženski, ki je zaposlena. Prednost ima Slovenka. Poizvize se na 19707 Pawnee Ave., med E. 185 St. in E. 200 St.

**SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR**
Posebeni popust za društva

B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

KUPUJTE VOJNE BONDE

**WAR BONDS
in action**

Oblak Move
Se priporoča, da ga po
te vsak čas, podnevi in noči. Delo garantirano
tra postrežla. Obračun
vsem zaupanjem na
starega znanca

John Oblak
1146 E. 61 St
HE 2730

**Oglasajte v
Enakopravnost**